

Forsvarsdepartementet

Tildelingsbrev for Forsvaret 2022

22.12.2021

Innhold

1.	Innledning.....	3
2.	Helhetlig styring av forsvarssektoren.....	3
3.	Sikkerhets- og forsvarspolitiske rammer.....	4
4.	Hovedutfordringer og prioriteringer for Forsvaret 2021-2024.....	4
5.	Forsvarets effektmål.....	6
	Effektmål 1: Norske suverene rettigheter og territoriell integritet er ivaretatt	6
	Effektmål 2: Alliert militær støtte er ivaretatt	6
	Effektmål 3: Sivilbefolkning, kritisk infrastruktur og sentrale samfunnsoppgaver er beskyttet	6
	Effektmål 4: Militær støtte til det sivile samfunn ivaretatt	6
6.	Forsvarets resultatmål.....	8
	6.1.1. Resultatmål 1: Beredskap og evne til operasjoner i krise og væpnet konflikt	8
	6.1.2. Resultatmål 2: Målrettede daglige operasjoner	11
	6.1.3 Resultatmål 3: Økt evne til samvirke	14
	6.1.4 Resultatmål 4: Langsiktig videreutvikling av Forsvaret	17
	6.1.5 Resultatmål 5: God situasjonsforståelse gjennom tilgjengelig etterretning	22
7.	Oppdrag som understøtter flere mål.....	22
	7.1 Personell og kompetanse.....	22
	7.2 Forebyggende sikkerhet.....	24
8.	Forutsetninger for og forventninger til måloppnåelse.....	26
	8.1 Modernisering og effektivisering.....	26
	8.2 Klima, miljø og bærekraft.....	27
	8.3 Innovasjon.....	27
	8.4 Internkontroll og virksomhetsstyring.....	28
	8.5 Strategiske avtaler.....	28
	8.6 Øvrige oppdrag.....	29
9.	Fellesføringer.....	30
10.	Styringsdialog og frister i budsjettprosessen i 2022.....	30
	10.1 Risikovurderinger og rapportering i 2022.....	30
	10.2 Styringskalender: Frister og milepæler i 2022.....	30
11.	Budsjetttrammer for 2022.....	31
	11.1. Føringer for tildelingen.....	32
	11.2. Tekniske endringer.....	33
	11.3. Økonomirapportering.....	33
	11.4. Tilskudd.....	33
12.	Delegering av fullmakter.....	34

12.1. Merinntektsfullmakt.....	34
12.2. Bestillingsfullmakter	34
12.3. Fullmakt til å behandle erstatningskrav for tingskader.....	34
12.4. Belastningsfullmakt kap. 1700/4700.....	34
13. Statistikk og øvrige rapporteringskrav	35
14. Vedlegg.....	35

1. Innledning

Forsvarsdepartementet (FD) viser til Stortingets behandling av Innst. 87 S (2020–2021) til Prop. 14 S (2020–2021) *Evne til forsvar – vilje til beredskap. Langtidsplan for forsvarssektoren*, Innst. 7 S (2021–2022) til Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) og Innst. 496 S (2020–2021) til Prop. 123 S (2020–2021) *Investeringar i Forsvaret og andre saker*. Det vises også til Innst. 507 S (2020–2021) til St. meld 17 (2020–2021) *Ny forsvarsindustriell strategi*. Dette tildelingsbrevet skal leses i lys av nevnte stortingsdokumenter med tilhørende vedtak. Tildelingsbrevet stadfester Forsvarets økonomiske rammer og mål for 2022. Endringer eller tillegg i oppdrag og tildelinger i løpet av året vil bli formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev. Tildelingsbrevet skal også leses i sammenheng med Forsvarets instruks, som beskriver ansvar og myndighet mellom Forsvarsdepartementet og Forsvaret, samt Forsvarets formål og faste oppgaver. Videre gir plangrunnlaget for 2023 og påfølgende år ytterligere rammer for flerårig planlegging.

Departementets styring er basert på de målene departementet har gitt Forsvaret. Tildelingsbrevet er derfor inndelt i tre hoveddeler:

- 1) Mål, styringsparametere og oppdrag knyttet til de enkelte resultatmålene
- 2) Oppdrag som understøtter flere av målene
- 3) Forutsetninger og forventninger til måloppnåelsen

Langsiktig måloppnåelse forutsetter at Forsvaret evner å modernisere virksomheten. Det innebærer blant annet å integrere relevante bærekrafttema, ny teknologi, innovasjon og prosessforbedringer i hele spekteret av virksomheten. Forsvarets ledelse, samhandlingsprosesser, insentiver og organisasjonskultur må muliggjøre en slik integrering.

Tildelingsbrevet er ikke uttømmende for hvilke oppgaver Forsvaret skal utføre. Der ikke annet er omtalt forutsettes det at løpende virksomhet og tidligere gitte oppdrag videreføres i samsvar med gjeldende regelverk og oppdragsbeskrivelser. Det forutsettes også at Forsvaret løpende bistår departementet med oppdukkende behov innenfor etatens ansvarsområde.

Forsvaret har et ansvar for å informere departementet om vesentlige risikoer og avvik fra etatens mål og oppgaver slik de fremkommer av dette tildelingsbrevet og av Forsvarets instruks. Risikoer knyttet til beredskap og operasjoner skal rapporteres uten tap av tid. Om nødvendig skal det fremmes forslag til mulige korrigerende tiltak, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten.

2. Helhetlig styring av forsvarssektoren

Forsvarsdepartementet implementerte i 2021 endringer i styringen i forsvarssektoren. Hensikten med endringene er at styringssystemet skal legge bedre til rette for oppnåelse av samfunns målet, og at målene nås på den mest ressurseffektive måten. Ambisjonen er at effektene og resultatene etatene skal levere er tydelig uttrykt fra departementets side og at etatens mål og planer er direkte avledet av disse. Etatene skal ha tilstrekkelig handlefrihet til å utvikle de beste løsningene og å optimalisere ressurser og aktiviteter for høyest mulig måloppnåelse.

I tillegg til en sterkere målstyring er intensjonen at styringsprosessene skal forenkles og bli mindre ressurskrevende. Forsvarsdepartementet ønsker å bruke styringsdialogen til å underbygge læring, utvikling og forbedring i sektoren. Basert på erfaringene fra 2021 vil styringen utvikles videre i 2022.

Forsvarets samhandling med Forsvarsbygg og Forsvarsmateriell (leverandøretatene) var et prioritert område i departementets styring i 2021, som videreføres i 2022. Forsvarssjefen er gitt et ansvar for å sørge for tilstrekkelig koordinering med leverandøretatene. Koordineringen må komme til uttrykk

gjennom planlegging på tvers av etatene, samt i rapporteringen til departementet. Forsvaret skal gjøre vurderinger av leveransene fra Forsvarsbygg og Forsvarsmateriell, i tillegg til av sektorens kunnskapsleverandør, Forsvarets forskningsinstitutt. Dette vil gi departementet bedre grunnlag for styring av de øvrige etatene.

Forutsetningene for å nå intensjonene bak endringene i styringssystemet er blant annet god rolleforståelse, avklarte myndighetsforhold, åpenhet i dialogen mellom departement og etat, samt transparens i virksomhetsstyringen. Begge parter i styringsdialogen har ansvar for dette.

3. Sikkerhets- og forsvarspolitiske rammer

Forsvarskonseptet i Prop. 14 S (2020–2021) beskriver hvordan forsvaret av Norge skal innrettes slik at nasjonal og alliert innsats gir gjensidig forsterkende og samtidig effekt for norsk sikkerhet.

Forsvaret av Norge skjer langs tre hovedlinjer: Den nasjonale forsvarsevnen, det kollektive forsvaret i NATO og bilaterale forsterkningsplaner med nære allierte. De tre hovedlinjene må understøttes av et moderne og forberedt totalforsvar. Forsvaret av Norge er en kontinuerlig innsats på og utenfor norsk territorium i fred, krise og krig.

Nasjonal forsvarsevne. Nasjonal forsvarsevne blir viktigere og behovet for nasjonale kapasiteter til operasjoner og tilstedeværelse hjemme og ute øker. Økt militært nærvær, også fra allierte, vil kreve mer av Forsvaret, og det er økte forventninger fra allierte til norsk evne til å håndtere og begrense konsekvensene av uønskede hendelser og episoder.

Kollektiv forsvarsevne. Kollektiv sikkerhet gjennom avskrekking og forsvar er NATO-alliansens viktigste oppdrag. Oppdaterte forsvars- og forsterkningsplaner for hele alliansens territorium er grunnfjellet i vår sikkerhetsgaranti. Alle allierte må bidra mer for å ivareta egen og andres sikkerhet.

Bilaterale forsterkningsplaner med nære allierte. Norge er avhengig av operativt samarbeid og forpliktende bilaterale avtaler for å få nødvendig støtte i en krise og væpnet konflikt. Slike avtaler utfyller og forsterker den nasjonale og kollektive evnen. Behovet og interessen for alliert forsterkning av og tilstedeværelse i Norge øker.

Totalforsvarsevne. Forsvaret av Norge langs disse tre hovedlinjene må understøttes av et moderne og forberedt totalforsvar som også styrker nasjonens motstandskraft og utholdenhet, samt reduserer sårbarheten mot sammensatte trusler eller annen sikkerhetstruende virksomhet. Totalforsvaret må ha evne til å understøtte nasjonal styrkestruktur og allierte forsterkninger samtidig.

Videre skal nasjonale sikkerhetsinteresser ivaretas gjennom opprettholdelse og videreutvikling av en internasjonal konkurransedyktig forsvarsindustri med evne til helt eller delvis å utvikle, produsere og understøtte forsvarsmateriell, systemer og tjenester innenfor prioriterte teknologi- og produktområder som er viktig for å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser og Forsvarets behov. En viktig forutsetning for dette er trekantsamarbeidet mellom Forsvaret, FFI og industrien som bidrar til å utvikle nasjonal forsvarsindustriell egeevne.

4. Hovedutfordringer og prioriteringer for Forsvaret 2021-2024

Den negative sikkerhetspolitiske utviklingen vi har sett de siste årene, fortsetter. Norge står overfor et mer alvorlig sikkerhetspolitisk landskap, og vi må forholde oss til økt konkurranse og konfrontasjon mellom stormaktene. Det er viktig å arbeide målbevisst for å unngå at vi mister innflytelse på viktige faktorer for norsk sikkerhet. Norsk og alliert sikkerhet utfordres hyppigere og på stadig nye måter. Statlige og ikke-statlige aktørers bruk av sammensatte virkemidler gjør skillet mellom samfunns- og statssikkerheten mindre tydelig.

For å møte den sikkerhetspolitiske situasjonen, er det nødvendig at Forsvaret videreutvikles som et forebyggende sikkerhetspolitisk instrument for å ivareta nødvendig handlingsrom og innflytelse, moderniserer sine kapasiteter og øker den operative evnen. Forsvaret skal i økende grad innrettes for hver dag å beskytte verdier, fremme interesser og bidra til kollektiv avskrekking og beroligelse, inkludert gjennom styrket operativt samarbeid med nære allierte i norske nærrområder og NATO. Forsvaret skal operere kontinuerlig og være tilstede med relevante kapasiteter i prioriterte områder og integrert i alle domener. Økt tilstedeværelse og aktivitet i nord forblir en viktig satsing. Som del av kontinuerlige operasjoner bidrar trening og øving til tilstedeværelse, integrasjon med allierte, oppbygging av relevant beredskap, samt vedlikehold og utvikling av Forsvarets operative evne. Den kontinuerlige innsatsen omfatter også Forsvarets deltakelse i trening, øving og operasjoner utenfor Norge. Disse aktivitetene bidrar til norsk og alliert sikkerhet, alliert samhold og internasjonal stabilitet.

Noen av de største utfordringene for Forsvaret de siste årene har vært knyttet til beredskap, og har gitt utslag i utilstrekkelig vedlikehold og beredskapslogistikk, samt manglende bemanning, tilstedeværelse, trening og øving. Som resultat er flere av områdene styrket og forbedret gjennom økonomiske løft og gjennom kvalitativt arbeid. I perioden 2021–2024 skal Forsvaret styrke egen evne til logistisk understøttelse ytterligere for å øke reaksjonsevnen, tilgjengeligheten, utholdenheten og slagkraften i Forsvarets struktur. Videre skal Forsvaret i de nærmeste årene fase inn en rekke nye kapasiteter og gjennomføre flere store oppgraderinger av eksisterende kapasiteter. Dette vil bidra til å underbygge teknisk og operativ relevans, og vil på sikt styrke Forsvarets operative evne og bidra til å tette gap mellom dagens struktur og kravene i NATOs kapabilitetsmål for Norge.

For å lykkes med bemanningsøkning på prioriterte områder, må Forsvaret styrke evnen til å rekruttere og beholde riktig kompetanse. Økt bemanning vil primært innebære flere spesialister og vernepliktige i førstegangstjeneste. For å øke tilgangen på relevant kompetanse, herunder et særskilt behov for kompetanse innen teknologi og digitalisering, skal Forsvaret videreutvikle og øke utnyttelsen av verneplikten, lærlingeordningen, reservistordningen og samarbeidsordninger med allierte, næringslivet, sivile utdanningsinstitusjoner og andre sektorer. Den planlagte bemanningsutviklingen skal ses i sammenheng med mot øvrige innsatsfaktorer og nye investeringer og kapasiteter som fases inn, samt den videre utviklingen av Forsvarets utdanningssystem.

5. Forsvarets effektmål

Forsvarets overordnede effektmål er et uttrykk for etatens samfunnseffekt. De er også en kategorisering av Forsvarets ni oppgaver, slik de er beskrevet i instruksjonen.

Målene skal nås innenfor definert ambisjonsnivå og fastlagte budsjettammer. Evnen til å nå målene vurderes gjennom tertialrapporteringen, samt i forsvarssjefens årlige vurdering av operativ evne (VOE). Status for effektmålene rapporteres i andre tertial, slik at det sammenfaller i tid med VOE. Både i rapporteringen på mål og i VOE skal Forsvaret foreta skjønnsmessige vurderinger av den operative evnen til å løse Forsvarets oppgaver, støttet av øvrige etater i sektoren og totalforsvaret.

Tiltak, investeringer og beslutninger som er fattet tidligere, jf. kapittel 12 i dette brevet, skal også videreføres og ferdigstilles.

Effektmål 1: Norske suverene rettigheter og territoriell integritet er ivaretatt

Forsvarets operative evne skal bidra til at kostnadene ved å true eller angripe Norges sikkerhet, territorium eller politiske handlemåter fremstår uakseptabelt høye. Militær tilstedeværelse og evne til å gjennomføre høyintensive stridshandlinger over tid i alliert fellesoperativ ramme er sentralt for troverdig avskrekking. Regelmessig øving og trening, samt opprettholdelse av aktivitet på norske baser og militærleirer, demonstrerer evne og vilje til å håndheve suverene rettigheter og forsvare hele landet. Selv om større militære utfordringer må håndteres sammen med allierte, skal Forsvaret kunne håndtere begrensede episoder, hindre at aktører får urettmessig adgang til norsk territorium og avverge at vitale samfunnsinteresser settes i fare. For å oppnå dette må Forsvaret ha beslutningsmekanismer basert på god situasjonsforståelse og tidlig varslings.

Effektmål 2: Alliert militær støtte er ivaretatt

NATO er kjernen til troverdig avskrekking. Nasjonal håndtering av kriser må sømløst kunne gli over til alliert og kollektivt forsvar hvis det skulle vise seg nødvendig. Forsvaret av norsk territorium mot alvorlige trusler, anslag og angrep skal kunne gjennomføres som integrerte allierte fellesoperasjoner ledet av NATO. Interoperabilitet og evne til samvirke med NATOs kommandostruktur og allierte styrkebidrag er derfor avgjørende. Forsvaret må også tilrettelegge for mottak og understøttelse av allierte forsterkninger. Planverk for mottak og integrering av allierte forsterkninger på norsk territorium må holdes oppdatert, øves og trenes.

Den kollektive forsvarsforpliktelsen er gjensidig og Norge må kunne stille norske styrker til kollektivt forsvar i bi- og multilateral innsats. Dette inkluderer å stille norske styrker til beredskap for NATOs hurtige reaksjonsstyrker, flernasjonale øvelser, beroligelsestiltak, kapasitetsbygging, preventive stabiliseringsoperasjoner, mer tradisjonelle fredsbevarende operasjoner og fredsopprettende operasjoner. I ytterste konsekvens innebærer det å være klar til å operere med norske styrker under NATO-kommando, hvor som helst på alliertes territorier.

Effektmål 3: Sivilbefolkning, kritisk infrastruktur og sentrale samfunnsoppgaver er beskyttet

Et mer sammensatt trusselbilde reduserer skillet mellom samfunnssikkerhet og statssikkerhet, og øker de gjensidige avhengighetene. Forsvaret skal kunne bidra til å avverge at vitale samfunnsfunksjoner settes helt eller delvis ut av spill i en uavklart situasjon. For å verne Norge og norske verdier og interesser kreves evne til strategisk kommunikasjon og til å forsvare seg mot kommunikasjonsrelaterte trusler.

Effektmål 4: Militær støtte til det sivile samfunn ivaretatt

Forsvaret skal, som en del av totalforsvaret, kunne bistå og støtte det sivile samfunn med å forebygge og håndtere terrorangrep og annen alvorlig kriminalitet, ulykker og naturkatastrofer.

Forsvaret har også en særskilt myndighet og ansvar innenfor ressurskontroll og annen myndighetsutøvelse til havs, samt grenseoppsyn langs den norsk-russiske grensen og til konsekvenshåndtering mot irregulære anslag mot norsk kontinentalsokkel, norske fartøy og fartøy i norske territorialfarvann. Samtrening med sivile etater er viktig for å sikre at totalforsvaret fungerer. Alle Forsvarets tilgjengelige ressurser skal kunne bistå i sivil krisehåndtering, avhengig av den faktiske situasjonen og sivile myndigheters behov. Imidlertid skal ikke militære kapasiteter bli bundet for sivil beredskap på en måte som går ut over Forsvarets operative evne og den militære beredskapen.

6. Forsvarets resultatmål

Forsvarets samfunnseffekt skal oppnås gjennom følgende resultatmål:

1. Beredskap og evne til operasjoner i krise og væpnet konflikt
2. Målrrettede daglige operasjoner
3. Økt evne til samvirke
4. Langsiktig videreutvikling av Forsvaret
5. God situasjonsforståelse gjennom tilgjengeliggjort etterretning.

Målene er uttrykk for ambisjon innenfor strategisk viktige områder som Forsvarsdepartementet vil følge opp i løpet av gjennomføringsåret. Status på resultatmålene og tilhørende styringsparametere skal vurderes og rapporteres i forhold til politisk vedtatt og finansiert operativ ambisjon.

Rapporteringen på resultatmålene skal gi en analytisk og kvalitativ vurdering av måloppnåelse i henhold til beskrivelsen under hvert mål. Vurderingen skal inneholde status på rapporteringstidspunktet, men også en prognose for året og i et flerårig perspektiv. Styringsparametere som fremgår innunder hvert resultatmål skal fungere som indikatorer for å belyse måloppnåelse av resultatmålene. Som målene, inneholder de vesentlige politiske føringer og krav til etaten. Der det foreligger resultatkrav i styringsparametere, representerer disse en målbar og konkret ambisjon for 2022. I tillegg følger det her også enkelte konkrete oppdrag. Disse er uttrykk for spesifikke politiske føringer eller identifisert risiko innenfor Forsvarets ansvarsområde.

Dersom måloppnåelsen ikke er tilfredsstillende skal det redegjøres for årsaksforhold og det skal informeres om iverksatte og planlagte tiltak for å håndtere utfordringene.

6.1.1. Resultatmål 1: Beredskap og evne til operasjoner i krise og væpnet konflikt

Resultatmål 1	Beredskap og evne til operasjoner i krise og væpnet konflikt
Rapportering	Andre og tredje tertialrapport
Intensjon: Beredskapsklare avdelinger er fundamentet for god evne til operasjoner i krise og væpnet konflikt. Forsvarets rapportering viser at det fortsatt er svakheter tilknyttet beredskap og evne til oppgaveløsning i det høyere konfliktspekteret. Evnen til å respondere hurtig og adekvat innen angitte krav til klartider og med tilstrekkelig utholdenhet skal derfor videreutvikles. Effektiv beredskap og evne til operasjoner i krise og væpnet konflikt krever i tillegg at Forsvaret innehar et tilgjengelig, oppdatert og avstemt operativt planverk, samt evne til alliert mottak og understøttelse i tråd med planverket. Dette må også øves i fredstid.	
Rapportering: Forsvaret skal vurdere status innenfor beredskap, herunder fremtidig prognose og tidligere utvikling.	

Styringsparameter 1	Bedret reaksjonsevne
Rapportering	Andre tertialrapport
Intensjon: Innen utgangen av 2022 skal reaksjonsevnen til Forsvarets vedtatte struktur bedres sammenliknet med utgangen av 2021. Strukturen skal være beredskapsklar i henhold til angitte klartider i vedlegg 2 Klartider. Forsvaret skal gjennomføre årlige beredskapstester av utvalgte strukturelementer for å verifisere at krav til klartider oppfylles.	
Rapportering: Med utgangspunkt i krav i vedlegg 2, Klartider, skal status for styrkestrukturens reaksjonsevne angis for Hæren, Sjøforsvaret, Luftforsvaret, Heimevernet, Forsvarets Spesialstyrker, FOH, FSAN, CYFOR og FLO, med en vurdering av:	

- personellberedskap
- andel avdelinger med oppdatert og godkjent Komplette oppsettingsplan (KOP)
- andel avdelinger med oppdatert og godkjent beredskapsplanverk
- materiellberedskap
- forsyningsberedskap
- treningsnivå

Dersom reaksjonsevnen avviker fra klartidsvedlegget skal det redegjøres for hva som anses som faktiske klartider, og for årsaken til avvikene. Forsvaret skal gå i dialog med departementet dersom det anses som formålstjenlig å justere klartidene i løpet av året.

I tillegg skal Forsvaret gi en kvalitativ vurdering av status på følgende resultatkrav:

- Innen utgangen av 2023 er det etablert et nasjonalt lagringskonsept.

Styringsparameter 2	Styrket operasjonsutholdenhet
Rapportering	Andre tertialrapport
<p>Intensjon: Operasjonsutholdenhet innebærer at styrkestrukturen totalt har tilgjengelig understøttelse og forsyninger av alle klasser.</p> <p>Rapportering: Med utgangspunkt i angitt krav i vedlegg 2 Klartider skal status for styrkestrukturens operasjonsutholdenhet angis for Hæren, Sjøforsvaret, Luftforsvaret, Heimevernet, Forsvarets Spesialstyrker, FOH, FSAN, CYFOR og FLO.</p> <p>I tertialrapporten skal det gjøres en separat vurdering for BDM. Det vises også til oppdrag om BDM under.</p>	

Styringsparameter 3	Tilgjengelig operativt planverk
Rapportering	Andre tertialrapport
<p>Intensjon: Forsvarets operative planverk skal beskrive hvordan Forsvarets kapasiteter skal benyttes gjennom hele konfliktspekteret fra fred til krig. Planverksarbeid krever kontinuerlig revisjon for å være tilpasset den til enhver tid gjeldende situasjon. Operativt planverk omfatter underliggende planer til Beredskapssystem for forsvarssektoren (BFF), Arctic Guard (og tilhørende operative planer på underliggende nivåer), samarbeidsavtaler med politiet, og planverk for sikring av nøkkelobjekter, herunder bistand til politiets objektsikring. Planverket skal være harmonisert mot Sivilt beredskapssystem, og det skal gjennomføres konsekvensvurderinger av tiltakene i Nasjonalt beredskapssystem.</p> <p>Forsvaret skal for øvrig støtte videreutvikling av NATOs planverksarbeid på strategisk, operasjonelt og taktisk nivå som del av implementeringen av NATOs Konsept for avskrekking og forsvar av alliansen (DDA).</p> <p>Rapportering: Forsvaret skal gi en kvalitativ vurdering av hvorvidt følgende krav er oppfylt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det operative planverket er oppdatert, avstemt og harmonisert både nasjonalt, i rammen av NATOs forsvarsplaner og bilaterale forsterkningsplaner, samt med tanke på gjensidig sivil-militær støtte i rammen av totalforsvaret. <p>I tillegg skal rapporteringen inneholde en overordnet vurdering av status på arbeid relatert til NATOs planverksrevisjon, med spesiell vekt på planverksrevisjoner relevant for Norge og norske nærområder.</p>	

Styringsparameter 4	Forbedret evne til alliert mottak
Rapportering	Andre tertialrapport
<p>Intensjon: Dersom alliert mottak blir påkrevd, er det avgjørende at Forsvaret har nødvendig evne til alliert mottak og understøttelse. Evnen skal styrkes i perioden 2021–2024, blant annet ved å opprette flere avdelinger med ansvar for mottak av allierte forsterkninger. Disse må så langt som mulig ha adekvat reaksjonsevne. I tillegg må Forsvaret ha tilgang på nødvendig beredskapskritisk infrastruktur og logistisk understøttelsekapasitet i rammen av totalforsvaret. Videre må planverk og prosedyrer for mottak av allierte forsterkninger holdes oppdatert, og det må skje øving og trening av mottak og understøttelse av allierte styrker.</p> <p>Forsvaret skal i tillegg videreutvikle bilaterale avtaler og muligheter for forhåndslagring og forsterkning, herunder særlig Marine Corps Prepositioning Program-Norway (MCPN), Collocated Operating Bases (COB), og forberedelser til eventuelle infrastrukturinvesteringer innenfor rammen av EDI.</p> <p>Rapportering: Forsvaret skal gi en kvalitativ vurdering av hvorvidt Forsvarets evne til alliert mottak utvikles i tråd med følgende resultatkrav:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nasjonalt operativt planverk inkluderer planer for mottak og understøttelse av allierte forsterkninger. • Mottaksområder, infrastruktur og styrkeelementer dedikert for alliert mottak i operativt planverk benyttes i forbindelse med alliert trening og øving. • Det finnes oppdatert status på infrastruktur som er planlagt benyttet til alliert mottak • Klartider/tilgjengelighet for infrastruktur og styrkeelementer (herunder understøttelsekapasitet i rammen av totalforsvaret) er harmonisert med forventet alliert reaksjonsevne. 	

Oppdrag 1	Battle Decisive Munition (BDM)
Rapportering: Første tertialrapport	Rapporteringsformat: Sammendrag av funn i utredningen
<p>Forsvaret bes utrede hvilket omforent behov som legges til grunn for BDM i Forsvaret, inkludert hvorvidt totalbehovet inkluderer ytterligere nasjonale behov utover NATO-styrkemål pr. 2021. Det bes samtidig om en beskrivelse av gapet mellom behov og dagens status, basert på nåværende beholdning samt forventede anskaffelser.</p>	

Oppdrag 2	Videreutvikling av helhetlig reservistkonsept
Rapportering: Første og tredje tertial	Rapporteringsformat: Beskrivelse av status
<p>Forsvaret skal i 2022 fortsette utviklingen av den aktive reserven, herunder kontinuerlig styrkedisponering og økt trening og øving av reservister i hele styrkestrukturen, samt forberede implementering av ny godtgjøringsmodell for reservister og et konsept for arbeidsgiverdialog fra</p>	

og med 2023. Antall øvingsdøgn for reservister skal øke i 2022, sammenlignet med inngangen til 2021.

Oppdrag 3	Forsvarets kapasitet innenfor CBRNE-operasjoner
Rapportering: Første og tredje tertial	Rapporteringsformat: Beskrivelse av status
<p>Intensjon: Hensikten med CBRNE-satsingen er å styrke Norges og forsvarssektorens evne til å håndtere statlig eller ikke-statlig målrettet bruk av CBRNE-virkemidler, eller ulykker med eller utilsiktet omsetting av CBRNE-materiale i samfunnet. Forsvaret skal øke kompetansen og kapasiteten innenfor operativt CBRNE-arbeid i fred, krise og krig. I tillegg skal det etableres et CBRN-kompani på Sessvollmoen.</p> <p>Rapportering: Forsvaret bes rapportere status og fremdrift i satsingen, med vekt på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsvarets samlede arbeid med CBR(N)E og dennes betydning for forsvarsevne og totalforsvarsevne • Status på planene som ble fremsendt FD i mai 2021, der FFI og Forsvaret redegjorde for hvordan de ville benytte satsningsmidlene på tiltaksområdene personell og kompetanse, materiell og teknologi, samt trening, øving og samvirke. • Nåværende og fremtidige utfordringer innenfor porteføljen. • Status på etablering av kadrebasert CBRN-kompani på Sessvollmoen innen 2025. 	

6.1.2. Resultatmål 2: Målrettede daglige operasjoner

Resultatmål 2	Målrettede daglige operasjoner
Rapportering	Andre og tredje tertialrapport
<p>Intensjon: Gjennom tilstedeværelse og daglige operasjoner nasjonalt og internasjonalt, skal Forsvaret bidra til oppnåelse av samfunns målet. Ambisjonen er å styrke Forsvarets evne til å løse daglige nasjonale oppgaver gjennom flere målrettede tiltak i 2021–2024. Blant annet vil bemanningsøkning i operative avdelinger bidra til økt tilstedeværelse og synlighet. Evnen til internasjonal innsats med relevante og etterspurte operative kapasiteter skal opprettholdes, og Norge vil gjennom bidrag til NATOs operasjoner fortsette å øke sitt bidrag til byrdefordeling. Samtidig må internasjonale styrkebidrag balanseres mot opprettholdelse av nødvendig evne til nasjonal innsats.</p> <p>Evnen til åpen kommunikasjonsvirksomhet på alle nivåer, integreringen av strategisk kommunikasjon i operativt planverk og operasjoner, samt evnen til å bruke informasjonsoperasjoner i militære operasjoner, skal styrkes i forhold til dagens nivå.</p> <p>Militære operasjoner både nasjonalt og internasjonalt har høy politisk sensitivitet, og det forutsettes at Forsvaret har fortløpende og tett dialog med Forsvarsdepartementet om utfordringer, hendelser eller endringer på området.</p> <p>Rapportering: Forsvaret skal gi en kvalitativ vurdering av hvorvidt etatens evne til operasjoner utvikles i tråd med følgende krav:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsvarets kommando- og styrkestruktur er tilgjengelig med evne til å ivareta prioriterte fredsoperative oppgaver, støtte til sivil sektor og hurtig innsats for konfliktforebygging og episodehåndtering. • Forsvarets bidrag til internasjonale operasjoner, multinasjonal innsats og NATO-styrker bidrar til oppnåelse av strategiske målsettinger. 	

- Forsvaret har integrert strategisk kommunikasjon i operativt planverk og operasjoner.

Styringsparameter 1	Kontinuerlige nasjonale operasjoner
Rapportering	Andre tertialrapport
<p>Intensjon: Forsvaret av Norge er en kontinuerlig og helhetlig aktivitet hver dag for vern om norsk sikkerhet og norske sikkerhetsinteresser. Forsvaret bidrar til dette gjennom å forstå våre omgivelser og operasjonsmiljøet, operere kontinuerlig og være tilstede med relevante kapasiteter i prioriterte områder og alle domener. Dette innebærer at Forsvaret må ha evne til tidsriktig tilstedeværelse med relevante kapasiteter i prioriterte områder for å kunne utøve overvåking og informasjonsinnhenting, episode- og krisehåndtering, suverenitetshevdelse og myndighetsutøvelse, kontraterroroppdrag, etablere høy luftmilitær beredskap samt støtte opp under samfunnssikkerheten.</p> <p>Forsvarets nasjonale operasjoner gjennomføres i rammen av NATO og i samarbeid med nære allierte basert på bilaterale avtaler.</p> <p>Samarbeidet mellom Forsvaret og politiet skal fortsatt videreutvikles gjennom dialog, forbedring av samarbeidsrutiner, øvelser og andre felles kompetansetiltak.</p> <p>Rapportering: Forsvaret skal angi hvilken minimumskapasitet i styrkestrukturen som må være tilgjengelig for at de definerte evnene til enhver tid kan ivaretas, og hvorvidt de er blitt det i perioden. Forsvaret skal også vurdere status på følgende resultatkrav:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det videreføres en normalsituasjon med høy nasjonal aktivitet og tilstedeværelse i Finnmark, der evnen til fellesoperasjoner skal vektlegges. • Forsvarets tilstedeværelse for å utøve suverenitetshevdelse og myndighetsutøvelse i prioriterte områder videreføres med vekt på nordområdene. 	

Styringsparameter 2	Målrrettede bidrag til internasjonale operasjoner og multinasjonal innsats
Rapportering	Andre tertialrapport
<p>Intensjon: Forsvaret skal kunne stille bidrag til internasjonale operasjoner, multinasjonal innsats og stående NATO-styrker.</p> <p>Hæren skal kunne levere en bataljonsstridsgruppe til allierte operasjoner eller internasjonal innsats for en begrenset periode, etterfulgt av en redusert bataljonsstridsgruppe eller kompanistridsgruppe for en lengre periode. Hæren skal også kunne stille kjernen i en flernasjonal brigadekommando for en begrenset periode. Ytterligere bidrag forutsetter samordning med enkeltbidrag fra øvrige deler av Forsvaret. Hærens bidrag må kunne operere under alliert ledelse, inngå i større allierte forband og kunne lede enheter fra andre nasjoner.</p> <p>Sjøforsvaret skal kunne bidra med relevante kapabiliteter i allierte og internasjonale operasjoner. Sjøforsvaret skal ha evne til å delta i stående maritime NATO-styrker og tidvis ha ledelsen over disse styrkene. I tillegg skal Sjøforsvaret kunne stille bidrag til langvarige maritime internasjonale operasjoner, eksempelvis knyttet til overvåking og patruljering samt sikring av skipsfarten nasjonalt og internasjonalt.</p>	

Luftforsvaret skal kunne bidra med mindre enheter eller enkeltplattformer fra hele luftforsvarsstrukturen til allierte operasjoner eller annen internasjonal innsats. Luftforsvaret skal ha evne til å etablere et bidrag for en kortere periode, eller med et redusert antall plattformer med lengre utholdenhet. I tillegg skal Luftforsvaret kunne stille understøttelse/basesett-kapasitet, og/eller brann-, redning-, og flyplasstjeneste.

Forsvarets spesialstyrker skal på kort varsel og til enhver tid kunne stille styrker og taktisk ledelse til internasjonal innsats, som selvstendige bidrag eller i en alliert ramme, herunder med dedikerte helikopterressurser.

FLO, Cyberforsvaret og FSAN skal være i stand til å understøtte norske styrkebidrag i utlandet. FSAN skal i tillegg kunne bidra med strategisk luftevakuering fra aktuelle operasjonsområder.

Rapportering: Forsvaret skal gi en kvalitativ vurdering av egen evne til bidrag til internasjonale operasjoner og multinasjonal innsats, inkl. bidrag som understøtter NATO og kollektivt forsvar.

Oppdrag 4	Internasjonale operasjoner og multinasjonal innsats
Rapportering: Andre tertialrapport	Rapporteringsformat: Kort beskrivelse av status på de enkelte punktene
<p><i>NATOs beredskapsstyrker og Cooperative Deployment</i> Forsvaret skal videreføre deltakelse i NATO Response Force (NRF), inkludert Standing NATO Maritime Group 1 (SNMG1) og Standing NATO Mine Countermeasures Group 1 (SNMCMG1) og NATO Readiness Initiative (NRI). Forsvaret skal videreføre deltakelse i Enhanced Forward Presence (eFP) samt gjennomføre planlagt deltakelse i Cooperative Deployment.</p> <p><i>Midtøsten</i> Forsvaret skal videreføre deltakelse i Operation Inherent Resolve (OIR) og NATO Mission Iraq (NMI). Forsvaret skal ha kontakt med FD med sikte på å justere innsatsen. Logistikelementet i Jordan og forsvarssamarbeidet med Jordan videreføres. Deltakelse i Combined Task Force-150 (CTF 150) og C-PIE videreføres. Deltakelse i Operation European-led Maritime Awareness in the Strait of Hormuz (EMASOH), innledet i 2021, skal videreføres i 2022.</p> <p><i>Sahel og Vest-Afrika</i> Forsvaret skal støtte kapasitetsbyggingsaktiviteter i Sahel og Vest-Afrika etter føringer fra FD. Det skal prioriteres å oppnå styrket samarbeid med Frankrike og øvrige sentrale allierte. Forsvaret skal, med forbehold om avklaring av avtalemessig grunnlag, delta på aktiviteten <i>Flintlock 22</i> og være forberedt på at de mindre personellbidragene til <i>Takuba-styrken</i> i Mali videreføres.</p> <p><i>Andre internasjonale operasjoner og programmer</i> Forsvaret skal videreføre deltakelse i United Nations Truce Supervision Organization (UNTSO), United Nations Mission in South Sudan (UNMISS), the United Nations Multidimensional Integrated Stabilization Mission in Mali (MINUSMA), United Nations Peacekeeping Force in Cyprus (UNFICYP) og Multinational Force and Observers (MFO). Forsvaret skal overta planlegging og gjennomføring av kapasitetsbygging iht. bilaterale planer med Bosnia-Herzegovina, Georgia, Montenegro, Nord-Makedonia, Serbia og Ukraina. Støtte til det regionale programmet Balkan Medical Task Force fortsetter.</p> <p><i>Integritetsbygging</i> Forsvaret skal implementere NATOs retningslinjer (Building integrity in operations – BIIO) og relevante deler av NATOs tiltaksplan (Building integrity action plan – BI AP). Implementering skal starte i 2022, og alle relevante deler skal være implementert i løpet av 2023.</p>	

Oppdrag 5	Oppfølging av handlingsplan om kvinner, fred og sikkerhet
Rapportering: Tredje tertialrapport	Rapporteringsformat: Kort beskrivelse av status
<p>Intensjon: Forsvaret skal ivareta et kjønnsperspektiv i planleggingen og gjennomføringen av alle operasjoner, i tråd med regjeringens handlingsplan for kvinner, fred og sikkerhet 2019-2022. Beskyttelse av kvinner og kvinners deltakelse skal vektlegges. Norske utsendte i internasjonale operasjoner skal ha god kompetanse innenfor kvinner, fred og sikkerhet, herunder seksualisert vold. Arbeidet skal sees i sammenheng med relevant lovverk.</p> <p>Rapportering: Forsvaret gir en kvalitativ vurdering av hvorvidt arbeidet foregår i tråd med følgende krav:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Norske utsendte i internasjonale operasjoner har god kompetanse innenfor kvinner, fred og sikkerhet, herunder seksualisert vold. • Forsvaret legger til rette for kvinners deltakelse i internasjonale operasjoner. • Forsvaret arbeider systematisk med å vurdere konsekvenser av internasjonale operasjoner på kvinners rettigheter. 	

6.1.3 Resultatmål 3: Økt evne til samvirke

Resultatmål 3	Økt evne til samvirke
Rapportering	Andre og tredje tertialrapport
<p>Intensjon: Som beskrevet i forsvarskonseptet skjer forsvaret av Norge langs tre hovedlinjer; den nasjonale forsvarsevnen, det kollektive forsvaret i NATO og bilaterale forsterkningsplaner med nære allierte (understøttet av totalforsvaret). Innsatsen langs disse linjene må skje i et tett samspill, ettersom de står i et gjensidig avhengighetsforhold til hverandre og har gjensidig forsterkende effekt. Styrking av samvirkeevnen i en fellesoperativ ramme skal vektlegges spesielt.</p> <p>Det er en ambisjon at utviklingen av Forsvaret i størst mulig grad bidrar til å oppfylle nasjonalt aksepterte NATO-kapabilitetsmål, og at Forsvarets evne til å operere mer integrert med NATOs og nære alliertes styrker og kommandostruktur videreutvikles. Godt samvirke i fred, krise og krig fordrer også evnen til å gjennomføre fellesoperasjoner med allierte samarbeidspartnere og aktørene i totalforsvaret.</p> <p>Rapportering: Forsvaret skal gi en kvalitativ vurdering av Forsvarets evne til samvirke i en nasjonal, alliert og sivil-militær ramme.</p>	

Styringsparameter 1	Styrket evne til nasjonale fellesoperasjoner
Rapportering	Andre tertialrapport
<p>Intensjon: Forsvaret skal styrke operativ evne gjennom å forbedre egen evne til planlegging, ledelse og gjennomføring av nasjonale fellesoperasjoner. Gjennom å løse oppdragene i en fellesoperativ ramme på tvers av domeneene luft, sjø, land, space og cyber, skal det søkes å oppnå synergier. Evnen til fellesoperativ samhandling, både i en nasjonal, alliert og sivil-militær dimensjon, avhenger av kommando- og kontrollsystemer som virker effektivt, både i den militære kommandolinjen, opp mot NATO og med samarbeidspartnere i totalforsvaret.</p>	

Rapportering: Forsvaret skal gi en kvalitativ vurdering av hvorvidt samhandling og utvikling innenfor nasjonal evne til fellesoperasjoner og fellesoperative prosesser er i tråd med følgende krav:

- Forsvaret styrker egen evne til høygradert kommunikasjon på tvers av domener og nivåer.
- Forsvaret videreutvikler doktriner, organisasjon, teknologi, materiell, ledelse, personell, fasiliteter og interoperabilitet for at disse best mulig understøtter fellesoperativt samvirke.
- Bemanningen i FOH styrkes frem mot 2025, for å øke evnen til å synkronisere strategisk kommunikasjon, elektronisk krigføring, metodisk målbekjemping og informasjonsoperasjoner.

Styringsparameter 2	Styrket samhandling i totalforsvaret
Rapportering	Andre tertialrapport
<p>Intensjon: Samvirke i rammen av totalforsvarskonseptet er avgjørende for nasjonens samlede forsvarsevne, og må planlegges og øves i fredstid. Det er spesielt viktig å identifisere behov og utvikle planer som sikrer nødvendig sivil støtte i form av varer, tjenester og tilgang til infrastruktur for hele den nasjonale styrkestrukturen og allierte forsterkningsstyrker samtidig. Likeledes er evne til gradert kommunikasjon med prioriterte sivile samarbeidspartnere avgjørende for gjensidig støtte og samarbeid, og må derfor utvikles videre.</p> <p>Rapportering: Forsvaret skal gi en kvalitativ vurdering av hvorvidt samhandling og utviklingen innenfor totalforsvaret er i tråd med følgende resultatkrav:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fellesoperativ øvingsaktivitet sammen med relevante aktører i totalforsvaret gjennomføres og evalueres årlig. • Forsvaret har sikret tilgjengelighet på kritiske varer og tjenester iht. operativt planverk, herunder ingeniørmateriell, medisinsk logistikk og drivstoff. • Forsvaret utvikler evnen til gradert kommunikasjon med prioriterte sivile samarbeidspartnere. 	

Styringsparameter 3	Styrket samvirke med NATO
Rapportering	Andre tertialrapport
<p>Intensjon: Forsvarets kommando- og kontrollstruktur må være tett koordinert med NATOs kommando- og styrkestruktur og samtidig være i stand til effektiv ledelse av styrker under egen kontroll. Forsvaret skal så langt som mulig være alliansetilpasset og følge NATO-standarder. Forsvaret skal videre arbeide for økt alliert tilstedeværelse og deltakelse på øving og trening i Norge. Forsvaret skal også støtte Forsvarsmateriell og Forsvarsbygg i planlegging og gjennomføring av NATO fellesfinansierte NSIP-prosjekter.</p> <p>Forsvaret skal være en aktiv bidragsyter i videreutviklingen av NATO, herunder implementering av NATOs Konsept for avskrekking og forsvar av alliansen (DDA). I tillegg skal Forsvaret videreføre sitt bidrag til alliansens tilpasningsarbeid til den økende russiske militære kapasiteten.</p> <p>Ut over beskrevne rapporteringskrav til departementet må Forsvaret også påregne å bistå departementet med rapportering til NATO i løpet av 2022. Dette inkluderer Defence Planning Capability Survey (DPCS) og NATOs cybererklæring (NATO Cyber Defence Pledge). I forbindelse med NATO Cyber Defence Pledge skal Forsvaret koordinere et samlet svar fra etatene i forsvarssektoren i henhold til egen mal.</p>	

Rapportering: Forsvaret skal gi en kvalitativ vurdering av hvorvidt evnen til alliert samvirke utvikles i tråd med følgende resultatkrav:

- Alliert virksomhet på og fra norsk territorium skal være koordinert av Forsvaret, og skal så langt som mulig foregå i samvirke med norske styrker. Alliert virksomhet i norske nærrområder skal også søkes koordinert i størst mulig grad.
- Samtrening med allierte styrker skal økes og forbedres sammenliknet med 2021. Spesielt skal det tilstrebes økt alliert samvirke med kapabiliteter som utfyller og forsterker Forsvaret på områder med redusert egenevne.
- Samarbeidet med NATOs kommando- og styrkestruktur generelt, men med Joint Force Command Norfolk (JFC NF) spesielt, skal videreutvikles.
- Forsvaret skal arbeide mot å kunne bidra til ledelse av logistisk understøttelse av allierte styrker innenfor rammen av NATO, og kunne utgjøre rammeverket for en NATO Joint Logistics Support Group.
- Det skal være infrastruktur for alliert trening i Norge, og det skal spesielt tilrettelegges for økt alliert trening med F-35.
- Forsvaret skal i 2022 gjennomføre og evaluere øvelse Cold Response 2022. Evalueringen av øvelsen oversendes FD i etterkant. I særlig grad bes det om erfaringer og mulige tiltak tilknyttet alliert samvirke, behov for oppdatering av operativt planverk, infrastruktur for alliert mottak, samt samvirke i totalforsvarsdimensjonen.

Styringsparameter 4	Styrket bi- og multilateralt samarbeid
Rapportering: Andre tertialrapport	Rapporteringsformat: Kort beskrivelse av status
<p>Intensjon: Ved operativt samarbeid ut over NATO-rammen skal særlig USA og Storbritannia, foruten Nederland, Tyskland og Frankrike prioriteres. Samarbeid med United States Marine Corps (USMC) skal vektlegges, herunder evnen til å gjennomføre integrerte operasjoner med USMC i alle domener.</p> <p>Samarbeidet med de nordiske land skal videreutvikles innenfor fred, krise og krig som et supplement til samarbeidet med nære allierte, på områder som gagnar norske interesser.</p> <p>Forsvaret skal understøtte et komplementært og godt forhold mellom NATO og EU, samt opprettholde en tett dialog med FN om innretning på og modernisering av FNs fredsbevarende operasjoner innenfor prioriterte områder.</p> <p>Rapportering: Forsvaret skal gi en kvalitativ vurdering av om utviklingen av bi- og multilateralt samarbeid foregår i tråd med følgende krav:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Øvingsmuligheter for norske og allierte F-35 videreutvikles i Norge, særlig med USA og Storbritannia. Cross Border Training, utdanningsmuligheter, utvekslingsprogram og bruk av hverandres flybaser vurderes der det er hensiktsmessig. • Samarbeid innenfor maritim overvåking og andre operasjoner med MPA (P-3 og P-8) videreutvikles. USA og Storbritannia prioriteres særskilt. • Den rotasjonsbaserte øvingen og treningen i Norge for enheter fra United States Marine Corps (USMC) videreføres, inkludert en forsterket dialog om konseptutvikling og interoperabilitet med USMC i alle domener i lys av de pågående endringsprosessene i USMC. • I tredje tertialrapport fremsendes Forsvarets evaluering av betydningen av USMCs trening, øving og tilstedeværelse i Norge f.o.m. 2018. I lys av evalueringen skal den fagmilitære vurderingen inneholde en anbefaling om hva som bør være 	

Forsvarets/Norges fremtidige ambisjoner knyttet til USMCs aktivitet i Norge. Evalueringen må legges opp slik at den også kan ivareta et behov for offentliggjøring.

- Samarbeidet styrkes med Storbritannia innenfor cyber- og space-aktivitet.
- Forsvaret skal delta i og bidra til videreutviklingen av Joint Expeditionary Force (JEF).
- Forsvaret gjennomfører rustningskontrollaktiviteter i henhold til norske avtaleforpliktelser i Wien-dokumentet, Open Skies-avtalen og CFE-avtalen.
- Som følge av norsk deltakelse i Det europeiske forsvarsfondet (EDF) skal Forsvaret ivareta forsvarsnytte gjennom støtte til FD når prosjektforslag utvikles til EU-kommisjonen, samt vurdering av norsk deltakelse i konsortier. Ved behov skal Forsvaret bidra med faglige vurderinger og støtte for prosjekter i gjennomføringsfasen.

Oppdrag 6	Samarbeid med Russland
Rapportering	Andre tertialrapport
<p>Intensjon: Det bilaterale forsvarssamarbeidet med Russland er siden 2014 suspendert. Forsvaret skal imidlertid gjennomføre samarbeidsaktiviteter med Russland innenfor skjermede deler av det bilaterale samvirket med Russland som er av avgjørende betydning for forutsigbarhet og sikkerhet i nord (Kystvakt, grensevakt, søk og redning og INCSEA-avtalens mekanismer). Forsvaret skal også bidra til opprettholdelsen av bilaterale militære kommunikasjonskanaler med den russiske Nordflåten.</p> <p>Rapportering: Forsvaret skal gi en kort vurdering av status i samarbeidet.</p>	

6.1.4 Resultatmål 4: Langsiktig videreutvikling av Forsvaret

Resultatmål 4	Langsiktig videreutvikling av Forsvaret
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
<p>Intensjon: I de nærmeste årene skal Forsvaret fase inn en rekke nye kapasiteter og gjennomføre flere oppgraderinger av eksisterende kapasiteter for å sikre operativ relevans. I struktur- og organisasjonsutviklingen må Forsvaret utvikle enkeltelementer – herunder materiell, personell og kompetanse, virksomhetsutvikling, IKT og EBA – slik at de er tilgjengeliggjort til riktig tid. Det forutsetter at Forsvaret planlegger for å håndtere sammenhenger mellom innsatsfaktorene.</p> <p>De omfattende investeringsprosjektene stiller krav til god styring og kontroll, og at sammenhengen mellom drift- og investeringskostnadene hensyntas. En vellykket videreutvikling av eksisterende og realisering av nye strukturelementer forutsetter at Forsvaret evner å løse kapabilitets- og kapasitetsbehov innovativt samtidig som de bidrar til å realisere økonomiske, miljømessige og på alle måter bærekraftige løsninger.</p> <p>Forsvaret skal ha god evne til prosjekteierstyring av leverandøretatene Forsvarsbygg og Forsvarsmateriell. Som prosjekteier for majoriteten av investeringsprosjektene har Forsvaret ansvar for at prosjektene gjennomføres med en riktig balanse mellom tid, kostnad og ytelse. Prosjektene gjennomføres slik at de i gjennomsnitt er innenfor styringsrammen som er gitt i oppdrag fra FD. Der det er hensiktsmessig bør Forsvaret søke kunnskapsgrunnlag fra Forsvarets forskningsinstitutt.</p> <p>Videre skal bemanningen styrkes på utvalgte områder for å øke Forsvarets evne til oppgaveløsning. Det er vesentlig at slik styrking sees i sammenheng med personell- og kompetansesammensetningen som allerede finnes i organisasjonen, slik at samlet antall årsverk til enhver tid balanseres innenfor tildelt budsjett og fremtidige økonomiske planrammer.</p>	

Basert på vurdering av risiko knyttet til realisering av strukturutviklingen etter etatenes rapportering etter andre tertial, vil FD ta initiativ til særskilt oppfølging av prioriterte prosjekter i 2022, og særlig prosjekter innenfor konseptfase. FD vil komme tilbake til endelig innretning og frekvens på denne oppfølgingen primo 2022.

Rapportering: Forsvaret skal gi en kvalitativ vurdering av overordnet fremdrift innenfor Forsvarets struktur- og organisasjonsutvikling, med vekt på vesentlige avvik eller forsinkelser. I rapporteringen på målet skal Forsvaret gi en vurdering av fremdrift og eventuelle utfordringer i investeringsprosessene i sektoren. Rapporteringen skal også inneholde en vurdering av rådgivning og leveranser fra etatene Forsvarsbygg og Forsvarsmateriell, samt Forsvarets forskningsinstitutt der hvor det er relevant.

Under styringsparameterne på målet skal Forsvaret hvert tertial hente inn rapporteringsgrunnlag fra prosjektene knyttet til det enkelte strukturiltak. Oversikten skal inneholde informasjon om fremdriften på fastsatt plan, framdrift i tid og kostnad samt tids- og kostnadsprognose, de kritiske største usikkerheter med tilhørende årsaksforklaring, og usikkerhetsreducerende tiltak og endringslogg. Rapporten skal dessuten inneholde korte forklaringer av årsaksforholdene knyttet til avvik og resultater.

Videre skal rapporteringen på målet inneholde en statusvurdering for personell- og kompetanseutviklingen, som angir status på følgende resultatkrav:

- Det skal skje en styrking innenfor prioriterte områder på 550 årsverk og 700 vernepliktige innen utgangen av 2024, og 2250 årsverk og 3000 vernepliktige innen utgangen av 2028.

Forsvaret skal i tillegg hvert tertial levere en porteføljestatusrapport i henhold til fastsatt mal. Ved siden av å inneholde kvantitativ, aggregert informasjon om prosjektene, skal rapporten inneholde analyser om årsakene til avvik og resultater, samt anbefalinger om tiltak for å redusere konsekvensene av avvik og eventuelt oppnå forbedringer i investeringsprosessen.

Styringsparameter 1	Styrking av Hæren
Rapportering	Første og tredje tertialrapport
<p>Intensjon: Hæren skal være i stand til å løse landmilitære oppdrag i høyintensitetskonflikter, slik som å opprettholde god situasjonsforståelse, påføre tap, ta og holde lende, samt sinke en fremrykkende motstander. Hæren skal bidra til å sikre allierte mottaksområder.</p> <p>Rapportering: Forsvaret skal gi en kvalitativ vurdering av hvorvidt utviklingen av Hæren foregår i tråd med følgende krav:</p> <p>Personell:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økt bemanning skal i hovedsak være i Brigade Nord og Finnmark landforsvar. <p>Operativt materiell:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innen utgangen av 2024 er nye artilleriskyts og ny artillerilokaliseringsradar innfaset. • Fra 2025 begynner innfasing av stridsvognskapasitet. • Innen utgangen av 2026 er pansrede kjøretøy modernisert og innfaset. • Innen utgangen av 2026 er bærbart luftvern og mobilt kampluftvern innfaset. • Fra 2026 er langtrekkende presisjonsild innfaset. <p>Organisasjon:</p>	

- **Brigade Nord:**
  - Fra 2026 er den fjerde mekaniserte manøverbataljon i Brigade Nord bygd opp. Det skal tas sikte på å være fullt operativ i 2032.
- **Finnmark landforsvar:**
  - Innen utgangen av 2022 er etableringen av Jegerkompaniet ved Grensevakten fullført.
  - Innen utgangen av 2025 er Porsanger bataljon med støtteelementer fullt etablert.
  - Innen utgangen av 2025 har Finnmark landforsvar full operativ kapasitet.
- **Felleselementer:**
  - Forberedelsene startes av etablering av en Ingeniørbataljon, en Logistikkbataljon og en Transportbataljon. Disse skal være fellesavdelinger i Hæren basert på kombinasjon av videreføring og omorganisering av eksisterende avdelinger i Hæren, og tilførsel av nye kapasiteter.
  - Innen utgangen av 2026 er en kadrebasert tung ingeniørbataljon og en kadrebasert militærpolitibataljon etablert som felleselementer. Disse skal ha kapasitet til vertslandsstøtte og understøttelse av fellesoperasjoner.
  - Ny felles rekruttutdanning på Terningmoen etableres for utdanning av soldater til Hæren, Heimevernet og fellesavdelinger.

Styringsparameter 2	Styrking av Sjøforsvaret
Rapportering	Første og tredje tertialrapport
<p>Intensjon: Den langsiktige utvikling i Sjøforsvaret skal bidra til økt evne til å løse sjømilitære oppdrag i hele konfliktspekteret, herunder bidra til sikring av sjøverts forsyningslinjer og alliert mottak, økt evne til situasjonsforståelse, myndighetsutøvelse og suverenitetshevdelse gjennom tilstedeværelse, samt å videreføre evnen til støtte for det sivile samfunn.</p> <p>Rapportering: Forsvaret skal gi en kvalitativ vurdering av hvorvidt utviklingen av Sjøforsvaret, herunder personellopptrapping, foregår i tråd med følgende resultatkrav:</p> <p>Personell:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bemanningen økes for å styrke robustheten i operative besetninger og kompetanseproduksjonen <p>Operativt materiell:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skjold-klassen kystkorvetter videreføres frem mot 2030. • Midtlivsoppdatering gjennomføres for å holde fire Nansen-klasse fregatter teknisk relevante til de blir erstattet av nye kapasiteter. • Det fases inn fire nye ubåter fra slutten av 2020-tallet. Ubåtkapasitet opprettholdes gjennom perioden med innfasing. Som del av andre tertialrapport skal det oversendes en oversikt over det totale behovet for personell og kompetanse i overgangsfasen mellom Ula-klassen ubåter og nye ubåter for perioden 2022-2035, samt en tiltaksplan som sikrer sektorens behov for nødvendig kompetanse og bemanning i perioden. • Nordkapp-klasse kystvaktfartøy erstattes med Jan Mayen-klassen innen utgangen av 2024. • Kapasiteten til Alta- og Oksøy-klassen mineryddefartøyer videreføres frem til nye MCM-systemer er operative innen utgangen av 2028. • Oppdateringstiltak gjennomføre for å videreføre KV Svalbard, KV Harstad og Nornen-klassen ut levetiden til etter 2030. • Det skal utredes standardisert fartøystype som erstatning for leid fartøysstruktur og som moderfartøy for nye MCM-systemer når leiekontraktene utløper. 	

Organisasjon:

- Kystjegerkommandoen videreutvikles med økt evne til bordingsoperasjoner, bygge situasjonsforståelse og levere måldata til langtrekkende presisjonsvåpen.
- Rekruttutdanningen ved KNM Harald Haarfagre på Madla videreutvikles til bruk av Sjøforsvaret, Luftforsvaret og fellesavdelinger.

Styringsparameter 3	Styrking av Luftforsvaret
Rapportering	Første og tredje tertialrapport
<p>Intensjon: Dimensjonerende ambisjon for Luftforsvaret er å være i stand til å opprettholde luftromskontroll, god situasjonsforståelse, samt støtte med luftmobilitet, medisinsk luftevakuering, informasjonsinnsamling og presisjonsengasjement i høyintensitetskonflikter. Innføringen av nye flysystemer vil ha hovedprioritet i Luftforsvaret frem mot 2025.</p> <p>Rapportering: Forsvaret skal gi en kvalitativ vurdering av hvorvidt utviklingen av Luftforsvaret foregår i tråd med følgende krav:</p> <p>Personell:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bemanningsøkning skal i hovedsak prioriteres til luftvern, baseforsvar og understøttelse av F-35. <p>Operativt materiell:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innen utgangen av 2025 har F-35 oppnådd full operativ kapasitet. • Innen utgangen av 2023 er NH90 fasen inn med prioritet på å understøtte fregattoperasjoner. • Innen utgangen av 2023 erstattes Sea King av AW101. • Fra 2025 til 2029 vil innføring av nye luftromssensorer pågå. • P-3 Orion erstattes av P-8 Poseidon maritime patruljefly med base på Evenes. P-8 skal oppnå full operativ kapasitet i løpet av 2025. • NASAMS-systemet oppgraderes, og som del av denne oppgradering innføres SHORAD¹-kapasitet. Innen 2025 skal kapasiteten utvides og strukturen i Hæren og Luftforsvaret skal virke sammen. • Innen utgangen av 2022 skal DA-20 utfases og 717 skvadronen nedlegges. • Fra 2024-2029 skal helikopterkapasiteten til støtte for Hæren videreutvikles. • Bell 412 erstattes med en ny kapasitet som er bedre tilpasset spesialstyrkenes behov i perioden mellom 2024 og 2029. <p>Organisasjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innen 2028 er evnen til ledelse av luftoperasjoner styrket. • I 2024-2025 legges Kjevik ned og Luftforsvarets utdanningsvirksomhet på Værnes etableres • Utdanningsvirksomhet knyttet til baseforsvar i Luftforsvaret videreutvikles i Trøndelag, tilpasset Forsvarets organisasjon og struktur. 	

Styringsparameter 4	Styrking av Heimevernet
Rapportering	Første og tredje tertialrapport

¹ Short Range Air Defense

Intensjon: Heimevernet skal være i stand til å gjennomføre territorielle operasjoner, herunder opprettholde god situasjonsforståelse, ivareta sivil/militært samarbeid, vakt og sikring samt støtte alliert mottak.

Rapportering: Forsvaret skal gi en kvalitativ vurdering av hvorvidt utviklingen av Heimevernet, herunder personellopptrapping, foregår i tråd med følgende krav:

- Kapasiteten til desentralisert lagring styrkes.
- Evnen til å gjennomføre sikringsoppdrag styrkes.

Styringsparameter 5	Styrking av Forsvarets Spesialstyrker
Rapportering	Første og tredje tertialrapport
<p>Intensjon: Forsvarets spesialstyrker skal videreutvikles for å øke evnen til å bidra i internasjonale operasjoner over tid, samtidig som stående beredskap i Norge blir ivaretatt.</p> <p>Rapportering: Forsvaret skal gi en kvalitativ vurdering av hvorvidt utviklingen av Forsvarets spesialstyrker foregår i tråd med følgende krav:</p> <p>Personell:</p> <ul style="list-style-type: none"> • For å øke utholdenheten og redusere risikoen for samtidighetskonflikter økes bemanningen, både i stab, støtte og operative skvadroner. <p>Organisasjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støtte til sivil sektor styrkes, herunder evnen til kontraterror, krisehåndtering og håndtering av irregulære og sammensatte trusler. • Nasjonalt spesialoperasjonssenter er operativt innen utgangen av 2024. • Special Operations Task Group (SOTG) opprettes med utgangspunkt i Ramsund orlogsstasjon, med full operativ evne innen utgangen av 2026. 	

Styringsparameter 6	Styrking av øvrige driftsenheter
Rapportering	Første og tredje tertialrapport
<p>Rapportering: Forsvaret skal gi en kvalitativ vurdering av hvorvidt utviklingen foregår i tråd med følgende resultatkrav:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innen utgangen av 2026 skal Forsvaret utvikle Forsvarets leir på Kjeller med flyplass gjennom en gradvis frigjøring av arealet. • Innen utgangen av 2028 skal det etableres et sanitetsledelselement på bataljonsnivå i FSAN. • Innen utgangen av 2028 skal FSANs evakueringskapasitet styrkes. • Cyberforsvarets evne til å støtte Forsvarets operasjoner styrkes, blant annet med flere ansatte til Cybersikkerhetssenteret. • Innen utgangen av 2024 skal milCERT være fullt operativ. • Innen utgangen av 2026 er det etablert en kadrebasert RSOM-bataljon som felleselementer for hele Forsvaret. 	

Oppdrag 7	IKT-utvikling
Rapportering: Første, andre og tredje tertialrapport	Rapporteringsformat: Kort beskrivelse av status

Intensjon: Forsvaret skal ha en sterk evne til å utnytte det operative potensialet i digital samhandling, herunder kommando og kontroll og samvirke i fellesoperasjoner. Teknologien skal understøtte det funksjonelle behovet for sikret og tilgjengelig informasjon i alle situasjoner. Forsvaret skal ha sikre plattformer med tjenester som bidrar til effektiv ressursbruk i hele Forsvarets virksomhet, med utgangspunkt i digitalisering og utvidet bruk av skytjenester.

Status i sektoren er at en stor andel av IKT-prosjektene i sektoren blir rammet av forsinkelser. Forsvaret skal derfor styrke egen styring av IKT-prosjekter. Dette innebærer satsning på kompetanse og forståelse innenfor IKT. Dette innebærer også å innrette IKT-organisasjonen i sektoren i henhold til de strategiske IKT-programmene MAST og Mime for å kunne hente ut ønsket effekt av strategisk samarbeid med næringslivet.

Rapportering:

- Senest 1. februar skal Forsvaret oversende en redegjørelse for status og planer for implementering av IKT styringsmodellen, herunder behov for endringer i dagens organisering og rammebetingelser.
- I første tertialrapport skal Forsvaret gi en kvalitativ vurdering av status på arbeidet med implementering av sektorens IKT-strategi. Videre skal det gis en overordnet beskrivelse av framdriften på de mest sentrale IKT-prosjektene, inkludert programmene MAST og Mime.
- FD legger opp til månedlige fagmøter med Forsvaret om framdriften frem mot disse fristene og er til disposisjon for faglig utveksling.

6.1.5 Resultatmål 5: God situasjonsforståelse gjennom tilgjengelig etterretning

Resultatmål 5	God situasjonsforståelse gjennom tilgjengelig etterretning
Rapportering	Rapporteres i egen styringslinje med E-tjenesten
Formålet med Forsvarets overvåkings- og etterretningsvirksomhet er å opprettholde god situasjonsforståelse for å til enhver tid kunne bidra til beslutningsgrunnlag for politiske myndigheter og Forsvarets ledelse. Forsvaret skal gjennom sin overvåkings- og etterretningsvirksomhet være i stand til å gi rettidig varsling om situasjoner og utviklingstrekk som er av betydning for norsk suverenitet og norske interesser. Frem mot 2028 skal evne til kommando og kontroll gjennom økt tilgang til satellittkommunikasjon videreutvikles. Forsvaret skal også øke tilgangen til nasjonal kontrollert rombasert maritim overvåking.	

7. Oppdrag som understøtter flere mål

7.1 Personell og kompetanse

Oppdrag 8	Videreutvikling av førstegangstjenesten og verneplikten
Rapportering: Tredje tertialrapport	Rapporteringsformat: Kort beskrivelse av status
Intensjon: For å få mest mulig operativ relevans av verneplikten, skal Forsvaret videreutvikle en mer fleksibel vernepliktsordning. Førstegangstjenesten skal som hovedregel være 12 eller 16 måneder, og innrykk av vernepliktige skal fordeles på to eller flere innrykk gjennom året.	
Rapportering: Forsvaret skal gi en kvalitativ vurdering av operativ relevans og videreutvikling av verneplikten. Rapporteringen skal inneholde statusvurdering av følgende resultatkrav: <ul style="list-style-type: none"> - Forsvarets kaserner og personlig bekledning og utstyr er tilrettelagt for et mangfoldig og likestilt inntak av vernepliktige soldater. 	

Oppdrag 9	Forsvarets kompetanseproduksjon
Rapportering: Andre tertialrapport	Rapporteringsformat: Kort beskrivelse av status med fokus på planlagte og gjennomførte tiltak
<p>Intensjon: Forsvaret skal tilrettelegge utdanning og rekruttering slik at etaten i størst mulig grad har riktig kompetanse til rett tid. Dette innebærer å sikre nødvendig kompetansemangfold, utnytte potensialet i Ordning for militært tilsatte (OMT) og utdanningssystemet og nyttiggjøre seg et bredt rekrutteringsgrunnlag og differensierte seleksjonsprosesser, samt fleksibel utnyttelse av kompetanse. Forsvaret skal samordne utdanning på tvers av sektorer, forsvarsgrener og driftsenheter. Kompetanseproduksjon i Forsvaret skal ses i sammenheng med den sivile kompetanseproduksjonen.</p> <p>Forsvaret skal videreføre arbeid med nivådannende utdanning, læringsteknologi og fag- og funksjonsutdanning. For å nå målet om en konkurransedyktig spesialistkarriere skal Forsvaret arbeide for kontinuerlig kompetanseutvikling for spesialistene.</p> <p>Rapportering: Rapporteringen skal gi en kvalitativ vurdering av status innenfor videreutvikling av utdanningssystemet, som også inneholder en vurdering av følgende krav:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsvaret fortsetter arbeidet med å identifisere og legge til rette for å utnytte potensialet for akkreditering av militær fag- og funksjonsrettet utdanning. • Innen utgangen av 2024 skal Forsvaret oppnå minimum 30 pst. av begge kjønn i befalsutdanningen og i den grunnleggende offisersutdanningen. • Foreløpige effekter av OMT skal evalueres innen utgangen av 2023. Forsvaret skal støtte Forsvarsdepartementet i dette arbeidet. 	

Oppdrag 10	Veteraner
Rapportering: Tredje tertialrapport	Rapporteringsformat: Kort beskrivelse av status
<p>Intensjon: Forsvaret skal videreføre og videreutvikle arbeidet med anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av personell før, under og etter tjeneste i internasjonale operasjoner.</p> <p>Forsvaret skal støtte arbeidet med tiltakene i tiltaksplan for oppfølging av Meld. St. 15 (2019-2020) <i>Også vi når det blir krevet – veteraner i vår tid.</i></p> <p>Rapportering: Forsvaret skal gi en kort statusvurdering av følgende tiltak i tiltaksplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bidra i arbeidet med kartlegging og initiering av prioriterte forskningsområder relatert til forsvarspersonell i internasjonale operasjoner. • Initiere og utvikle et forslag til kommunikasjonsplan for arbeidet med oppfølging av veteraner, som FD kan ta videre til berørte departementer. • Arbeide for større åpenhet omkring psykisk helse og mot stigmatisering av psykiske helseskader blant personell som har deltatt i internasjonale operasjoner gjennom økt kunnskap, bevissthet og informasjon. • Videreføre sin utadrettede virksomhet, herunder å bidra til kommunale planer for anerkjennelse og ivaretagelse av personell som har tjenestegjort i internasjonale operasjoner, den nasjonale frigjørings- og veterandagen 8. mai og nasjonal veterankonferanse. 	

Rapporteringskrav 1	Mangfoldsstrategi
Rapportering: Andre tertial	Kort beskrivelse av status

Intensjon: Forsvaret skal ivareta en helhetlig og systematisk oppfølging av alt arbeid knyttet til utvikling og implementering av mangfold, likestilling og kjønnsperspektiv i Forsvaret, herunder de oppdrag, resultatmål og instruksfaste krav som omfattes av nevnte fagområder.

Rapportering: Forsvaret skal redegjøre for de viktigste prioriteringene og tiltakene i en slik helhetlig plan for nevnte fagområder, inkl. etatens strategi for mangfold.

7.2 Forebyggende sikkerhet

Rapporteringskrav 2	Vurdering av sikkerhetstilstanden
Rapportering: Første tertial	Grunnlaget for tilstandsrapporten oversendes FD innen 1. juni 2022 for å inngå i datagrunnlaget for Nasjonal sikkerhetsmyndighets helhetlige vurdering av sikkerhetstilstanden nasjonalt
<p>Intensjon: Forsvaret skal rapportere til departementet om sikkerhetstilstanden i egen organisasjon.</p> <p>Rapporteringen skal som et minimum inneholde følgende momenter:</p> <ol style="list-style-type: none"> Konklusjon Sikkerhetsadministrasjon – delvurdering og konklusjon Personellsikkerhet - delvurdering og konklusjon Informasjonssikkerhet - delvurdering og konklusjon Objektsikkerhet - delvurdering og konklusjon Overordnet vurdering (status på enkelte tiltak og nye forslag). 	

Oppdrag 11	Kartlegging og sikring av skjermingsverdige informasjonssystemer
Rapportering: Første og tredje tertial	Rapporteringsformat: Kort kvalitativ redegjørelse for status i gjennomføring av kartlegging og vurdering. Tredje tertialrapport skal i tillegg inneholde en kvantitativ oversikt over systemer, planlagt levetid og systemenes sikringsstatus.
<p>Intensjon: Forsvaret skal kartlegge sine skjermingsverdige informasjonssystemer iht. sikkerhetsloven med forskrifter. Dette forutsetter at etaten har oversikt over informasjonssystemene den benytter og systemenes bruksområder. Det skal gjennomføres risikovurderinger som skal legges til grunn for fastsetting av forsvarlig sikkerhetsnivå for informasjonssystemene, og sikkerhetstiltak skal iverksettes for å oppnå et forsvarlig sikkerhetsnivå.</p> <p>Rapportering: Forsvaret skal gi en vurdering av status for kartlegging av skjermingsverdige informasjonssystemer, gjennomføring av verdi- og risikovurderinger og status for sikring av systemene. Tredje tertialrapport skal i tillegg inneholde en kvantitativ oversikt over systemer, planlagt levetid og systemenes sikringsstatus. Det skal fremkomme tydelig hvorvidt utviklingen er i tråd med følgende resultatkrav:</p> <ul style="list-style-type: none"> Forsvaret skal ha kartlagt og gjennomført verdi- og risikovurderinger for alle sine informasjonssystemer innen 1. juli 2022. 	

Rapporteringskrav 3	Handlingsplan for sikkerhetsgodkjenning av informasjonssystemer
Rapportering: Andre og tredje tertial	

Intensjon: Forsvaret og Forsvarsmateriell har lagt frem en felles handlingsplan for sikkerhetsgodkjenning av informasjonssystemer.

Rapportering: Forsvaret skal rapportere status i gjennomføringen for de deler av planen Forsvaret er ansvarlig for.

Oppdrag 12	Kartlegging og sikring av skjermingsverdige objekter og infrastruktur
Rapportering: Første, andre og tredje tertialrapport	Rapporteringsformat: Beskrivelse av status og fremdrift, samt en kvantitativ oversikt over status for sikring av objekter og infrastruktur. Nominering av nye objekter og infrastruktur skal oppfylle kravene i sikkerhetsloven § 7-2 andre ledd og virksomhets-sikkerhetsforskriften § 57. Nominering kan foretas uavhengig av tertialrapportering hvis behov.
<p>Intensjon: Skjermingsverdige objekter og infrastruktur skal beskyttes mot sikkerhetstruende virksomhet i samsvar med gjeldende bestemmelser. Permanent grunnsikring for eksisterende skjermingsverdige objekter (per desember 2019) skal være etablert innen utgangen av 2023.</p> <p>Rapportering: Forsvaret skal rapportere om status og fremdrift i investeringsprogrammet for sikring av skjermingsverdige objekter (SVO-programmet).</p> <p>Forsvaret skal også gi en vurdering av hvorvidt etatens skjermingsverdige objekter og infrastruktur har et forsvarlig sikkerhetsnivå, uavhengig av om sikringstiltakene er permanente eller midlertidige, kompenserende tiltak. Det skal rapporteres på status for sikring av skjermingsverdige objekter og infrastruktur innenfor de tre klassifiseringsnivåene VIKTIG, KRITISK og MEGET KRITISK. Det skal fremgå hvor stor prosentandel av objektene i de ulike klassifiseringskategoriene som har et forsvarlig sikkerhetsnivå. I rapporteringen skal det også nomineres nye objekt og infrastrukturer, samt foreslås eventuell avklassifisering av eksisterende objekt og infrastrukturer.</p>	

8. Forutsetninger for og forventninger til måloppnåelse

8.1 Modernisering og effektivisering

Oppdrag 13	Modernisering og effektivisering
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
<p>Gjennom målrettet moderniserings- og effektiviseringsarbeid (M&E) skal forsvarssektoren frigjøre minst 1,9 milliarder 2020-kroner innen utgangen av 2024 til å videreutvikle og styrke forsvarssektoren. Forsvaret skal organisere og lede dette arbeidet, med støtte fra de andre etatssjefene.</p> <p>Rapporteringen på oppdraget skal angi status på sektorens gevinstrealiseringsplan for perioden 2021-2024, herunder en oversikt over planens tiltak, milepæler og risiko. Tiltakene i gevinstrealiseringsplanen skal være realistiske og det må tydelig fremkomme om gevinstene tar effekt mot langtidsplanens kravstilte gevinstuttak. Planen skal inneholde en periodisert oversikt over regnskapsført og prognostisert gevinstuttak for de ulike tiltakene. Dersom det planlegges med et lavere gevinstuttak i sektoren enn hva som er akkumulert kravstilt ved utgangen av 2022 (om lag 650 mill. kroner) skal Forsvaret snarest fremme en anbefaling til FD på hvordan avviket søkes håndtert for inneværende år. Videre skal det redegjøres for realisering av gevinster på til sammen 400 mill. kroner fra tiltaksområder som gjenstår fra forrige planperiode.</p> <p>Rapporteringen skal også inkludere en vurdering av samhandling og ressursinnsats på tvers av etatene i forsvarssektoren innenfor effektiviseringsarbeidet.</p> <p>Søknader om bruk av omstillingsmidler innenfor modernisering og effektivisering for 2022 skal koordineres av Forsvaret og sendes departementet som del av innspillet til Revidert nasjonalbudsjett for 2022. Søknadene skal inneholde Forsvarets vurdering av tiltaket i tillegg til en bekreftelse på om bruk av midlene er basert på godkjente fremdriftsplaner, inkludert businesscase med tilhørende gevinstrealiseringsplan. Det presiseres at også søknader om bruk av omstillingsmidler for tiltak som har gevinster av en mer kvalitativ karakter også kan fremmes departementet for godkjenning.</p> <p>Rapporteringen skal inneholde en status på følgende resultatkrav:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsvaret skal gi en status på sektorens gevinstrealiseringsplan for perioden 2021–2024 • Forsvaret skal sikre en gevinstrealisering for sektoren som ved utgangen av 2022 akkumulerer seg til om lag 650 mill. kroner. Forsvaret skal i tillegg redegjøre for realiseringen av gevinster på til sammen 400 mill. kroner fra tiltaksområder som gjenstår fra forrige planperiode. • Forsvaret skal lede arbeidet med sikte på å etablere en felles HR-leveransemodell for sektoren, som understøtter etatenes behov for HR-tjenester i fred, krise og krig. Leveransemodellen skal være operativ snarest mulig og senest innen 2025.	

8.2 Klima, miljø og bærekraft

Oppdrag 14	Bærekraft
Rapportering: Første og tredje tertial	Rapporteringsformat: Kort beskrivelse av status
<p>Intensjon: Forsvaret skal støtte opp om FNs bærekraftsmål og regjeringens arbeid med å nå disse. Etaten skal arbeide strategisk for en bærekraftig utvikling med analyser, ambisjoner og målsettinger. Mål og tiltak skal integreres i alle deler av Forsvarets virksomhet, og være basert på vesentlighet og effekt. Forsvaret skal gjøre helhetlige økonomiske analyser av foreslåtte tiltak, og ved behov for investeringer spille dette inn i budsjettprosessen.</p> <p>FD imøteser Forsvarets innspill til sektorens klima- og miljøstrategi. Det tas sikte på at oppdrag om videre oppfølging formidles i form av supplerende tildelingsbrev i 2022.</p> <p>Forsvaret skal samarbeide med de andre etatene i arbeidet med å analysere og fastsette strategier for å integrere relevante bærekrafttema i virksomheten. Forsvaret skal etablere et kompetansenettverk for bærekraft som omfatter driftsenhetene i løpet av første tertial 2022.. Nettverket skal omfatte de øvrige etater.</p> <p>Rapporteringskrav vil følge av behandlingen av innspill til miljø- og klima strategi. Rapporteringskrav knyttet til miljøpåvirkning er imidlertid allerede nedfelt i retningslinjer for forsvarssektorens miljøstyring. Forsvarets skal registrere miljøpåvirkning i forsvarssektorens miljødatabase og inngå i Forsvarets forskningsinstitutt utarbeidelse av forsvarssektorens miljø- og klimaregnskap.</p> <p>Forsvaret skal i tillegg bistå Fiskeridirektoratet med å effektivisere og koordinere arbeidet med oppsyn og kontroll i Oslofjorden.</p>	

8.3 Innovasjon

Oppdrag 15	Økt teknologisk innovasjonsevne
Rapportering: tredje tertialrapport	Rapporteringsformat: Kort beskrivelse av status
<p>Intensjon: Forsvaret skal videreutvikle og forsterke sin evne til å benytte ny og eksisterende teknologi. Dette innebærer å videreutvikle sin bestillerkompetanse i rammen av trekantsamarbeidet, og bidra til optimal utnyttelse av innovasjonsarenaer, f.eks. ICE worx, i samarbeid med Forsvarets forskningsinstitutt og relevante teknologileverandører fra norsk industribase. Dette samarbeidet skal bidra til å oppnå ambisjonene i Meld. 17 (2020-2021) og legge til rette for raskere å omsette ny teknologi til operative kapasiteter.</p> <p>Forsvaret gis i oppdrag å utarbeide tiltak i samarbeid med støttende etater, herunder særlig Forsvarsmateriell og Forsvarets forskningsinstitutt for å gjøre det enklere for små og mellomstore bedrifter, samt lokale/regionale leverandører, å levere til forsvarssektoren.</p> <p>Rapportering: Forsvaret skal gi en kvalitativ vurdering av fremdrift og oppnådde effekter av innovasjonsaktivitet i etaten, herunder bruk av CD&E-midlene og ICE Worx.</p>	

8.4 Internkontroll og virksomhetsstyring

Oppdrag 16	Styring og kontroll
Rapportering: Første, andre og tredje tertialrapport	Rapporteringsformat: Kort beskrivelse av status
<p>Intensjon: Forsvaret skal styrke og forbedre egen virksomhetsstyring og internkontroll. Styring av driftsenhetene skal differensieres basert på egenart, risiko og vesentlighet. Forsvarets arbeid i hele strukturen og støttevirksomheten skal være kostnadseffektivt og det skal utføres i samsvar med gjeldende lover og regler. Forsvarets rapportering skal være pålitelig, konsistent og presis. Forsvaret må ha en sterk evne til å forebygge, avdekke og korrigere vesentlige avvik.</p> <p>Forsvaret skal fortløpende følge opp de saker som Riksrevisjonen adresserer gjennom Dokument 1 og forvaltningsrevisjoner (Dokument 3). Etaten skal rapportere på eventuelle avvik i oppfølgingen i henhold til fastsatt plan, årsaker til avvik, samt nødvendige tiltak i første og andre tertialrapport. I tredje tertialrapport skal Forsvaret omtale status for arbeidet med å følge opp Riksrevisjonens merknader. Forsvarets vurderinger av når merknadene fra Riksrevisjonen antas å være utkvittert, skal fremgå av rapporteringen.</p> <p>Rapportering: Forsvaret skal levere en vurdering av egen virksomhetsstyring med vekt på målrettet og effektiv drift, etterlevelse av lover og regler, samt pålitelig rapportering. Vurderingen skal være basert på kjent utvikling på disse områdene, herunder det Forsvaret måtte være kjent med av eventuelle lovbrudd, inkonsistent eller misvisende rapportering, eller ineffektiv ressursbruk. Forsvaret skal også informere om hvordan avvik håndteres.</p>	

Oppdrag 17	Krigens folkerett
Rapportering: Tredje tertialrapport	Rapporteringsformat: Kort beskrivelse av status
<p>Forsvarets bruk av militærmakt i væpnede konflikter er underlagt krigens folkerett. For å ivareta folkerettslige forpliktelser, skal Forsvaret ha en mekanisme for risikovurdering av sivil følgeskade.</p> <p>Nasjonalt regelverk forbyr Forsvaret å benytte sivile i funksjoner som medfører direkte deltakelse i stridigheter. Forsvaret skal identifisere funksjoner som skal bekles av lovlig stridende i væpnet konflikt. Dersom sivile bekler slike funksjoner, skal de erstattes av lovlige stridende. Alternativt må det iverksettes tiltak slik at de aktuelle personene er å anse som lovlige stridende med de rettigheter og plikter som følger av krigens folkerett.</p> <p>Forsvaret har en plikt til å vurdere om nye krigføringmetoder er i henhold til krigens folkerett, også i forbindelse med materiellanskaffelser og utvikling av konsepter for sivil støtte.</p>	

8.5 Strategiske avtaler

Oppdrag 18	Videreutvikling av strategiske avtaler
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
<p>Intensjon: Strategiske avtaler med norsk næringsliv skal gi Forsvaret tilgang på nødvendig forsyningsikkerhet og logistikkunderstøttelse i fred, krise og krig.</p>	

Forsvaret skal videreutvikle prosessen for inngåelse, bruk og forvaltning av strategiske avtaler. Arbeidet skal fokusere særskilt på å sikre at gjeldende lover og regelverk for inngåelse, bruk og forvaltning av slike avtaler etterleves, men skal også innebære en gjennomgang av roller, ansvar og myndighet på området.

I 2021 har Forsvaret etablert en tiltaksplan og en risikoanalyse for dette området. Som en del av det videre arbeidet skal Forsvaret utarbeide en overordnet strategi for hvordan Forsvaret skal samarbeide med og knytte seg mot strategiske samarbeidspartnere.

Rapportering: Forsvaret skal gi en vurdering av status og fremdrift som inneholder:

- Oppdatert tiltaksplan med en kort statusbeskrivelse på hvert tiltak
- Oppdatert risikoanalyse

8.6 Øvrige oppdrag

Oppdrag 19	Oppfølging av rapport om forsvarsektorens håndtering av koronapandemien
Rapportering	Tredje tertialrapport
<p>Intensjon: Forsvaret skal evaluere sin bistand til det sivile samfunn under pandemien, og eventuelle forbedringstiltak skal følges opp. Forsvaret skal i lys av pandemien vurdere om det er behov for flere avtaler med sivile myndigheter om faste eller tidsbegrensede liaison-avtaler. Videre skal Forsvaret gjennomføre ROS-analyser av de mest relevante utilsiktede hendelsene som er beskrevet i DSBs Analyser av krisescenarier (AKS) og følge opp dette med nødvendige tiltak. Forsvaret vurderer selv hvilke scenarier som er mest relevante.</p> <p>Rapportering: Forsvaret gir en kort statusvurdering.</p>	

9. Fellesføringer

Effektivisering av konsulentbruk

Arbeidet med effektivisering utgjøre en integrert del av styringsdialogen mellom departement og virksomhet, og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. I 2022 skal Forsvaret arbeide for å effektivisere konsulentbruken på områder hvor det ligger til rette for å bygge opp interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- /holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Forsvaret skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten for 2022.

Lærlinger

Statlige virksomheter skal ha lærlinger. Tallet på lærlinger skal stå i et rimelig forhold til størrelsen på virksomheten. Virksomheter med mer enn 75 ansatte skal til enhver tid ha minst en lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn en lærling. Virksomheten skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om en kan øke tallet på lærlinger. Alle statlige virksomheter skal være tilknyttet opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor.

I årsrapporten skal Forsvaret rapportere følgende:

Tallet på lærlinger, om det er vurdert å øke tallet på lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag, samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må gjøre rede for årsakene til dette og hva de har gjort for å oppfylle kravene.

10. Styringsdialog og frister i budsjettprosessen i 2022

10.1 Risikovurderinger og rapportering i 2022

Styringsdialogen mellom Forsvaret og departementet skal være innrettet etter vurdering av risiko og vesentlighet. Forsvaret skal i tertialrapportene levere oppdaterte risikovurderinger og identifisere risikofaktorer som kan true måloppnåelsen i 2022 og på lengre sikt, samt andre vesentlige risikoer innenfor virksomhetens område. Risikoreduserende tiltak innenfor virksomhetens fullmakter skal synliggjøres og iverksettes, og det skal drøftes om restrisikoen er akseptabel.

Øvrige krav til rapporteringen fremgår av Forsvarets instruks, samt av reglement for økonomistyring i staten. Det vises også til DFØs veileder for årsrapportering.

Som det fremgår av styringskalenderen, skal Forsvaret i budsjettåret levere tre tertialrapporter, samt en årsrapport.

10.2 Styringskalender: Frister og milepæler i 2022

27. januar 2022	Tentativt: Ekstraordinært etatsstyringsmøte om modernisering og effektivisering
28. januar 2022	Forklaringer til statsregnskapet for 2021
18. februar 2022	Innspill til revidert nasjonalbudsjett for 2022
25. februar 2022	Frist for tredje tertialrapport for 2021, samt risikovurderinger
15. mars	Frist for Forsvarets årsrapport
7. april 2022	Etatsstyringsmøte om årsrapport for 2021
29. april 2022	Frist for etatssjefens innspill til nye investeringstiltak for materiell og EBA
1. mai 2022	Frist for etatssjefenes budsjettinnspill for gjennomføringsåret 2023

27. mai 2022	Frist for første tertialrapport 2022, samt oppdaterte risikovurderinger
23. juni 2022	Etatsstyringsmøte om første tertialrapport
Ultimo august 2022	Foreløpig tildelingsbrev for 2023 sendes ut
Ultimo august 2022	Forslag til oppdatert investeringsplan sendes ut for konsekvensvurdering av Forsvaret
2. september 2022	Innspill til omgruppering for 2022
5. oktober 2022	Frist for andre tertialrapport, vurdering av operativ evne og oppdaterte risikovurderinger for 2022
Primo oktober	Forsvaret leverer innspill til tildelingsbrev for 2023
Primo oktober	Prop. 1 S (2022–2023) legges frem
14. oktober 2022	Frist for Forsvarets vurdering av forslag til oppdatert investeringsplan
7. november 2022	Etatsstyringsmøte om andre tertialrapport
Medio desember	Stortinget behandler Prop. 1 S (2022–2023)
Ultimo desember	Investeringsplan for forsvarssektoren sendes ut
Innen 31. desember 2022	Tildelingsbrev sendes ut etter stortingsbehandling av Prop. 1 S (2022–2023)
25. februar 2023	Frist for tredje tertialrapport, samt risikovurderinger

11. Budsjettrammer for 2022

På bakgrunn av Stortingets vedtak 15. des. 2021 og Innst. 7 S til Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) tildeler Forsvarsdepartementet Forsvaret midler som følger:

Utgift/Inntekt	Kapittel	Post	Kapittelnavn	Totalt
Utgift	1720	Post 01	Forsvaret	32 137 891
		Post 71	Forsvaret	40 165
	1735	Post 21	Etterretningstjenesten	2 580 633
	1791	Post 01	Redningshelikoptertjenesten	661 021
Utgift Totalt				35 419 710
Inntekt	4720	Post 01	Forsvaret	768 453
	4791	Post 01	Redningshelikoptertjenesten	548 937
	4799	Post 86	Militære bøter	500
Inntekt Totalt				1 317 890
Totalsum				34 101 820

Tildeling på driftsenheter

Budsjettkapittelstrukturen som ble innført fra 2021 innebærer at budsjettet for de fleste av Forsvarets driftsenheter er samlet under kapittel 1720, post 01. Jf. Tabell 5.5 i Prop. 1 S (2021–2022), skal Forsvaret orientere om reelle endringer og tekniske endringer over 5 mill. kroner mellom driftsenheter i tertialrapportene til departementet.

11.1. Føringer for tildelingen

Nedenfor spesifiserer departementet enkelte sentrale nye føringer for tildelingen til Forsvaret. Endringer i tildelingen som følge av tidligere budsjettiltak er ikke omtalt.

Særskilte satsinger

F35 - Innfasing og økt drift/F-16 - Redusert drift og utfasing	100 981
Økte driftsutgifter P8 inkl alternativ drift Andøya	70 689
Økte driftsutgifter NH 90	63 414
Alta/Oksøy videreført til 2027	57 539
Utgifter til planlagt personellopptrapping	51 400
Effektforbedring materiell	44 950
Ny Maritime Mine Counter Measures (MMCM) -kapasitet	33 129
Forsvarssektorens fagressurser innen CBRN-vern og eksplosivrydding styrkes	29 881
Innfasing nye kystvaktfartøyer	22 280
Etablering av kadrebataljon for RSOM, Ing og MP	21 644
Delt helikopterløsning	17 956
Utgifter knyttet til å realisere planlagt strukturutvikling i Hæren	10 900
Sikring av skjermingsverdig infrastruktur og nye skjermingsverdige objekter (sikring av K2 funksjonalitet)	10 822
En ekstra skvadron i FS	861
Totalsum	536 446

Styrking av Heimevernet

For å legge til rette for at Heimevernets avdelinger kan opprettholde omfanget og kvaliteten på trening og øving, herunder nødvendig utstyr og ammunisjon, økes Heimevernets driftsramme med 40 mill. kroner sammenliknet med FSJ plan for tildeling, jf. Fordeling i tabell 5.5 i Prop. 1 S (2021–2022). Pengene omdisponeres fra internasjonale operasjoner. Forsvarssjefen gis fullmakt til å disponere midlene for å oppnå best mulig operativ effekt.

Andre særskilte tildelinger

Evenes - brakkerigg, hangar og site activation team	174 000
Omstillinger og effektivisering	100 000
SIP M - Sikkerhetskritiske tiltak Nansen-klassen. 2022-2025.	92 000
Etablering av bredbånds satellittkapasitet for nordområdene (Arctic Satellite Broadband Mission)	15 916
Fagmiljøet og kompetansen innenfor strategisk kommunikasjon i Forsvaret styrkes	7 245
Sum	389 161

Budsjettiltak (innsparinger)

Forsvarets tildeling på kap. 1720, post 01, er redusert med i alt 84,25 mill. kroner som følge av budsjett-tiltak. Utgangspunktet for reduksjonene er 15,0 mill. kroner til understøttelse av alliert øving og trening i Norge, reduserte reiseutgifter 64,0 mill. kroner og redusert bruk av konsulenter 5,25 mill. kroner. I tillegg er kapasitetsbygging, som tidligere ble disponert av Forsvaret gjennom belastningsfullmakt på kap. 1700, post 71, redusert med 5,0 mill. kroner.

11.2. Tekniske endringer

Ny pensjonspremiemodell

Forsvarets tildeling på kap. 1720, post 01, er økt med 301,937 mill. kroner som følge av ny pensjonspremiemodell. Hensikten med omleggingen er at pensjonsutgiftene i større grad skal reflektere de reelle pensjonskostnadene.

Administrasjon av stilling ved Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence

Forsvaret skal videreføre sin administrasjon av den norske stillingen ved det NATO-akkrediterte Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence. Det er rammeoverført 800.000 kroner til kap. 1720 for stillingen, og Forsvaret skal fakturere Justis- og beredskapsdepartementet og Utenriksdepartementet for deres respektive tredjedeler mot slutten av året.

Militærmisjonen i Brussel

Utgifter til militærmisjonen i Brussel (MMB) som tidligere har blitt betalt ved at Forsvaret har fått en belastningsfullmakt på kap. 1700, post 01, skal nå betales av Forsvarets fra kap. 1720, post 01. Det er derfor overført 70,250 mill. kroner fra kap. 1700, post 01, til kap. 1720, post 01, i 2022.

Tilskuddsforvaltning

Post 71 er økt med 16,5 mill. kroner ut over prisjusteringen. Dette følger av at ansvaret for forvaltning av tilskudd til kapasitetsbygging (12,0 mill. kroner), FN-relatert virksomhet (2,0 mill. kroner) og tilskudd til historie- og minnekulturprosjekter knyttet til 2. verdenskrig (2,5 mill. kroner), er overført til Forsvaret.

Andre tekniske endringer

Som følge av at språk- og etterretningsskolen legges under Forsvares Høgskole, er det omdisponert 23,2 mill. kroner fra kap. 1735, post 21, til kap. 1720, post 01. Videre er kap. 1720, post 01, tilført 2,0 mill. kroner som følge av overføring av en stilling i kampflyprogrammet fra FMA til Forsvaret. Som følge av endret fordeling av CBRN-midler mellom FFI og Forsvaret er 2,580 mill. kroner omdisponert fra kap. 1720, post 01, til kap. 1716, post 51.

Dersom Forsvaret mener at forutsetninger har endret seg, eller det av andre grunner er ønskelig at ovennevnte midler disponeres til andre formål, skal forslag med begrunnelse fremmes til FD.

11.3. Økonomirapportering

Bevilgningsregnskapet rapporteres hvert tertial med økonomistatus inkludert prognose, samt endringsforklaringer for årsresultat, rapportert pr. driftsenhet, herunder risiko samt eventuelle risikoreduserende tiltak.

Basert på virksomhetsregnskapet skal det i hvert tertial rapporteres på ukurans i forhold til totalt varelager i prosent. Utvikling over tid og endringer i ukurans skal beskrives og forklares.

11.4. Tilskudd

Rapporteringskrav 4	Overføring av forvaltning av tilskuddsordning for Historie- og minnekulturprosjekter relatert til andre verdenskrig
----------------------------	--

Rapportering: Tredje tertial	Rapporteringsformat: Det skal utarbeides en egen årsrapport for tilskuddsordningen, som publiseres offentlig på Forsvarets hjemmesider.
<p>Følgende tilskuddsordninger skal inkluderes i rapporteringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddsordningen for Historie- og minnekulturprosjekter relatert til andre verdenskrig (delegert til Forsvaret med virkning fra januar 2022). Tilskuddsordningen har et budsjett på 2,5 mill. kroner i 2022. Den omfattes av FDs forskrift om tilskudd til frivillig aktivitet på forsvars- og sikkerhetsområdet. • Tilskuddsordningen for veteranorganisasjoner og veteranprosjekter. Tilskuddsordningen har et budsjett på 23 mill. kr i 2022. Den omfattes av FDs forskrift om tilskudd til frivillig aktivitet på forsvars- og sikkerhetsområdet. • Enkelttilskudd til Stiftelsen veteranhjelp på 25.000 kroner. • Tilskuddsordningen til kapasitetsbygging i forsvarssektoren (delegert til Forsvaret med virkning fra januar 2022). Tilskuddsordningen har et budsjett på 12 mill. kroner i 2022. 	

12. Delegering av fullmakter

12.1. Merinntektsfullmakt

Gjennom Stortingets behandling av Innst. 7 S (2021–2022) til Prop. 1 S (2021–2022), har Forsvarsdepartementet fått fullmakt til benytte alle merinntekter til å overskride enhver utgiftsbevilgning under FD, med unntak av inntekter fra militære bøter. Forsvaret kan på den bakgrunn foreslå bruk av merinntekter ved refusjoner og salg av varer og tjenester med motsvarende merutgifter, på postene 01. I tillegg kan Forsvaret foreslå å nytte inntekter for dekning av utgifter til inntektservervelse, når dette er dokumentert. Disponering av reelle merinntekter besluttet av FD. Prognoser for reelle merinntekter skal rapporteres tertialvis sammen med regnskapet.

12.2. Bestillingsfullmakter

Kapittel	Post	Kapittelnavn	Totalt mill. kroner
1720	Post 01	Forsvaret	9 020
1791	Post 01	Redningshelikoptertjenesten	60

12.3. Fullmakt til å behandle erstatningskrav for tingskader

FD viser til Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-01/2017, samt skriv fra FD med referanse 2015/3612-10. Fullmakt til å belaste posten statens erstatningsansvar kapittel 471, post 71 stadfestes for 2022.

12.4. Belastningsfullmakt kap. 1700/4700

FD gir med dette Forsvaret fullmakt til i 2022 å belaste FDs driftsbudsjett på kap. 1700, post 01, innenfor aktiviteten «Forsvarsattacheer og militærrådgivere» med inntil 91,68 mill. kroner. Det gis videre fullmakt til å postere inntekter knyttet til aktiviteten «Forsvarsattacheer og militærrådgivere» på kap. 4700, post 01, i 2022.

13. Statistikk og øvrige rapporteringskrav

Forsvaret skal rapportere på:

- Standardisert personeltelling, herunder balanse mellom offiserer og spesialister. Rapporteres i første, andre og tredje tertialrapport.
- Antall personer som har deltatt i internasjonale operasjoner årlig, samlet og fordelt på kjønn og operasjoner. Rapporteres i tredje tertialrapport.
- Antallet norske utsendte til internasjonale operasjoner og oppdrag som har blitt anmeldt eller tiltalt for seksuell handling uten samtykke, utnyttning eller overgrep, og hvor mange slike saker som eventuelt har blitt fulgt opp av norske myndigheter.
- Oversikt over dødsfall og alvorlige skader. Rapporteres i tredje tertialrapport.
- Oversikt over antall meldte saker om mobbing- og seksuell trakassering, samlet og fordelt på DIF. Oversikten skal også inkludere antall anmeldelser og refselsler. Rapporteres i tredje tertialrapport.
- Antall personer på sesjon og førstegangstjeneste, fordelt på antall innkalt, antall frafall underveis, antall fullført (fordelt på tjenestelengde), antall med 16 måneders førstegangstjeneste, antall disponeringsdyktig til videre tjeneste, og antall av hvert kjønn. Rapporteres i årsrapporten.
- Reduksjon i stillinger i gruppe 1 sammenlignet med nivået i 2019.
- Oversikt over oppfølging av utestående tilrådninger etter havariet til KNM Helge Ingstad. Rapporteres i andre tertialrapport.
- Utdanningsstatistikk: nivådannende og fag- og funksjonsrettet utdanning. Rapporteres i andre tertialrapport.
- Oversikt over internasjonale stillinger (PE) og vakante stillinger i PE-strukturen. Rapporteres i første tertialrapport

14. Vedlegg

1. Tildelingsbrev for Etterretningstjenesten 2022
2. Klartider